

Lectio Divina segédanyag

Szentmise **evangéliumi** szakaszaihoz

Lectio Divina Munkacsoport:

Nyúl Viktor

biblikus nézőpont

Csonka Laura

pedagógiai-, liturgikus nézőpont

Geiszelhardt Sára

biblikus nézőpont

Haász Rebeka Anna

patrisztikus nézőpont

Járai Ferenc

tanítóhivatali nézőpont

Mohay Réka

liturgikus-, pedagógiai szempont

Molnár Dzsenifer

biblikus nézőpont

Rácz Dávid

patrisztikus nézőpont

Rácz Édua Anna

tanítóhivatali szempont, szerkesztő

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Csiszér László

zenei nézőpont

Görföl Tibor

patrisztikus nézőpont

Kocsis Imre

biblikus nézőpont

Nagy Éva Anna

nyelvhelyesség

Németh Eszter

nyelvhelyesség

Nyúl Viktor

liturgikus, biblikus nézőpont

Sipos Edit

pedagógiai nézőpont

Várnagy Anna

nyelvi fordítás

Karácsony 2. vasárnapja

Jn 1,1-18

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Az Ige testté lett, és közöttünk lakott.

Kezdetben volt az Ige. Az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő volt kezdetben Istennél. Minden őáltala lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett. Őbenne élet volt, és ez az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogadta be.

Föllépett egy ember, akit Isten küldött: János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen: tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság, ő csak azért jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról.

Az Ige az igazi világosság volt, amely a világba jött, hogy megvilágítson minden embert. A világban volt, és a világ őáltala lett, de a világ nem ismerte fel őt. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be. Mindazoknak azonban, akik befogadták, hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek; azoknak, akik hisznek benne, akik nem vér szerint, nem a test kívánságából, és nem is a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.

És az Ige testté lett, és közöttünk lakott. Mi pedig láttuk az ő dicsőségét, mely az Atya Egyszülöttjének dicsősége, telve kegyelemmel és igazsággal.

János tanúságot tett róla, amikor ezt hirdett „Ő az, akiről mondtam, hogy utánam jön, de megelőz engem, mert előbb volt, mint én.” Hiszen mi mindannyian az ő teljességéből nyertünk kegyelemből kegyelmet. A törvényt ugyanis Mózes által kaptuk, a kegyelem és az igazság azonban Jézus Krisztus által valósult meg.

Istent soha senki nem látta, Isten Egyszülöttje, aki az Atya kebelén van, ő nyilatkoztatta ki.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹ Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.

Kezdetben volt az Ige, és az Ige Isten iránt volt, és Isten volt az Ige.

² οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.

Ez volt kezdetben az Isten iránt.

³ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὁ γέγονεν

Minden őáltala lett, és őnélküle egy dolog sem lett, ami lett.

⁴ ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων·

Őbenne élet volt, és az élet volt az emberek világossága:

⁵ καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

És a világosság a sötétségben ragyog, és a sötétség nem fogadta őt be.

⁶ Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·

Lett ember, Istentől küldött, neve neki János:

⁷ οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.

Ez tanúskodásra jött, hogy tanúskodjék a világosságról, hogy mindenki higgyen őáltala.

⁸ οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

Nem az volt a világosság, hanem hogy tanúskodjék a világosságról.

⁹ ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

Az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert, a világba jött.

¹⁰ Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

A világban volt, és a világ őáltala lett, és a világ nem ismerte őt.

¹¹ εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

Sajátjába jött, és az övéi nem fogadták be őt.

¹² ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

Ahányan viszont befogadták őt, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek, az ő nevében hívőknek,

¹³ οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.

Akik nem vérből, sem test akaratából, sem férfi akaratából, hanem az Istentől születtek

¹⁴ Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

És az Ige test lett és mi közöttünk (bennünk) vert sátrat, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atyától egyszülött dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.

¹⁵ (Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν·)

János tanúskodik őrála és megkiáltotta mondva: Ez volt, akit mondtam, az utánam jövő előttem volt, mert előbb volt nálam.

¹⁶ ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

Mert mi mindnyájan az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelem helyébe:

¹⁷ ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem és az igazság pedig Jézus Krisztus által lett.

¹⁸ θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· ὁ μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

Istent soha sem látta senki: az egyszülött Isten, az Atya keble felé lévő, az jelentette ki.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

¹Kezdetben volt az Ige, az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige,

¹Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.

¹Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, ²mert Isten volt az Ige.

¹Kezdetben vala az Íge, és az Íge vala az Istennél, és Isten vala az Íge.

¹Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.

²Hoc erat in principio apud Deum.

²Ő volt kezdetben Istennél.

²Ő volt kezdetben Istennél.

Ő volt kezdetben Istennél.

²Ez kezdetben az Istennél vala.

²Ő volt kezdetben Istennél.

³Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est;

³Minden általa lett, nélküle semmi sem lett, ami lett.

³Minden általa lett, és nála nélkül semmi sem lett, ami lett.

³Minden őáltal lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett.

³Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, a mi lett.

³Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett. Ami létrejött, abban

⁴in ipso vita erat, et vita erat lux hominum,

⁴Benne az élet volt, s az élet volt az emberek világossága.

⁴Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága.

⁴Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága.

⁴Ő benne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága;

⁴Ő volt az élet, és ez az élet volt az emberek világossága.

⁵et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt.

⁵A világosság világít a sötétségben, de a sötétség nem fogta fel.

⁵A világosság a sötétségben világít, de a sötétség azt nem fogta föl.

⁵A világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogta föl.

⁵És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt.

⁵A világosság ragyog a sötétségben, és a sötétség nem tartóztatta fel.

⁶Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes;

⁶Föllépett egy ember, az Isten küldte, s János volt a neve.

⁶Volt egy ember, akit Isten küldött, János volt a neve.

⁶Jött egy ember, akit Isten küldött. János volt a neve.

⁶Vala egy Istentől küldött ember, kinek neve János.

⁶Megjelent egy ember, akit Isten küldött. János volt a neve.

⁷hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum.

⁷Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.

⁷Tanúskodni jött, hogy tanúskodjék a világosságról, s mindenki higgyen általa.

⁷Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot tegyen a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.

⁷Ez jött tanúbizonysággul, hogy bizonyágot tegyen a világosságról, hogy mindenki higgyen ő általa.

⁷Tanúságtétel végett jött: hogy tanúságot tegyen a világosságról, azért, hogy mindenki higgyen általa.

⁸Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine.

⁸Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról.

⁸Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról.

⁸Nem ő volt a világosság, hanem (azért jött), hogy tanúságot tegyen a világosságról.

⁸Nem ő vala a világosság, hanem jött, hogy bizonyágot tegyen a világosságról.

⁸Nem ő volt a világosság, hanem azért jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról.

⁹Erat lux vera, quae illuminat omnem hominem, veniens in mundum.

⁹(Az Ige) volt az igazi világosság, amely minden embert megvilágosít.

⁹Az igazi világosság, aki minden embert megvilágosít, a világba jött.

⁹Az igazi világosság, amely minden embert megvilágosít, a világba jött.

⁹Az igazi világosság eljött volt már a világba, a mely megvilágosít minden embert.

⁹Az igazi világosság volt az, aki a világba jőve megvilágosít minden embert.

¹⁰In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.

¹⁰A világba jött, a világban volt, általa lett a világ, mégsem ismerte föl a világ.

¹⁰A világban volt, a világ őáltala lett, de a világ nem ismerte fel őt.

¹⁰A világban volt, Ő általa lett a világ, mégsem ismerte föl a világ.

¹⁰A világban volt és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt.

¹⁰A világban volt, és a világ általa lett, és a világ nem ismerte fel.

¹¹In propria venit, et sui eum non receperunt.

¹¹A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.

¹¹A tulajdonába jött, övéi azonban nem fogadták be.

¹¹Tulajdonába jött, de az övéi nem fogadták be.

¹¹Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadák be őt.

¹¹Tulajdonába jött, és az övéi nem fogadták be.

¹²Quotquot autem acceperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine eius,

¹²Ám akik befogadták, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek. Azoknak, akik hisznek nevében,

¹²Mindazoknak azonban, akik befogadták, hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek; azoknak, akik hisznek az ő nevében,

¹²Ám azoknak, akik befogadták, hatalmat adott, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, aki hisznek nevében,

¹²Valakik pedig befogadák őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, a kik az ő nevében hisznek;

¹²De mindazoknak, akik befogadták, hatalmat adott arra, hogy Isten fiaivá legyenek; mindazoknak, akik hisznek az ő nevében:

¹³qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.

¹³akik nem a vérnek vagy a testnek a vágyából s nem is a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.

¹³akik nem a vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.

¹³akik nem a vér vagy a test vágyából, nem férfi akaratából, hanem Istenből születtek.

¹³A kik nem vérből, sem a testnek akaratából, sem a férfiúnak indulatjából, hanem Istentől születtek.

¹³akik nem vérből, nem a test akaratából, nem a férfi akaratából, hanem Istentől nemzettek.

¹⁴Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis; et vidimus gloriam eius, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiae et veritatis.

¹⁴S az Ige testté lett, és közöttünk élt. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.

¹⁴Az Ige testté lett, és köztünk lakott, és mi láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét, aki telve volt kegyelemmel és igazsággal.

¹⁴Az Ige testté lett, és köztünk élt. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.

¹⁴És az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét), a ki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.

¹⁴És az Ige testté lett, és közöttünk lakozott, és láttuk dicsőségét: az Atyától való egyszülött Fiú dicsőségét, aki az igazság ajándékával teljes.

¹⁵Ioannes testimonium perhibet de ipso et clamat dicens: " Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus est, ante me factus est, quia prior me erat ".

¹⁵János tanúbizonyságot tett róla, amikor azt mondta: „Ez az, akiről hirdettem: Aki nyomomba lép, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.”

¹⁵János tanúságot tesz róla, és hirdeti: »Ő az, akiről ezt mondtam: Aki utánam jön, megelőz engem, mert előbb volt, mint én.«

¹⁵János hangos szóval tanúságot tesz róla: „Ő az, akiről hirdettem: Aki nyomomba lép, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.”

¹⁵János bizonyágot tett ő róla, és kiáltott, mondván: Ez vala, a kiről mondtam: A ki utánam jó, előttem lett, mert előbb volt nálamnál.

¹⁵János tanúságot tesz róla, és kiált: „Ő volt az, akiről megmondtam: »Aki utánam jön, nálam feljebb való, mert előbb volt, mint én.«”

¹⁶Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia;

¹⁶Mindannyian az ő teljességéből részesültünk, kegyelmet kegyelemre halmozva.

¹⁶Mi mindnyájan az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre halmozva.

¹⁶Mindnyájan az ő teljességéből kaptunk, kegyelmet kegyelemre halmozva.

¹⁶És az ő teljességéből vettünk mindnyájan kegyelmet is kegyelemért.

¹⁶Igen, mi valamennyien az ő teljességéből részesedtünk: ajándék egy másik ajándék helyébe.

¹⁷quia lex per Moysen data est, gratia et veritas per Iesum Christum facta est.

¹⁷Mert a törvényt Mózes közvetítette, a kegyelem és az igazság azonban Jézus Krisztus által lett osztályrészünk.

¹⁷Mert a törvényt Mózes által kaptuk, a kegyelem és az igazság pedig Jézus Krisztus által valósult meg.

¹⁷A törvényt Mózes közvetítette, a kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által valósult meg.

¹⁷Mert a törvényt Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett.

¹⁷Ugyanis a Törvény Mózes által adatott, az igazság ajándéka pedig Jézus Krisztus által jelent meg.

¹⁸Deum nemo vidit umquam; unigenitus Deus, qui est in sinum Patris, ipse enarravit.

¹⁸Istent nem látta soha senki, az Egyszülött Isten nyilatkoztatta ki, aki az Atya ölében van.

¹⁸Istent soha senki nem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, ő nyilatkoztatta ki.

¹⁸Istent nem látta soha senki. az egyszülött Isten, aki az Atya keblén nyugszik, Ő nyilatkoztatta ki.

¹⁸Az Istent soha senki nem látta; az egyszülött Fiú, aki az Atya kebelében van, az jelentette ki őt.

¹⁸Istent soha senki sem látta: az egyszülött Fiú – Isten, aki az Atya keblén van – ő adott útmutatást.

1.1.3. Szöveg behatárolása

Szakaszunk, a híres Logosz-himnusz (Jn 1,1-18) János evangéliumának kezdetén található. Az előszó tizennyolc verse Isten kinyilatkoztatásáról szól. Az evangélium nyitánya, melyben összefoglalva megjelenik a következő 21 fejezet lényege. Indító és előremutató szakasz. Az 1,19-től már Keresztelő János tanúságtételéről, a 35. verstől pedig az első tanítványok Jézushoz való csatlakozásáról olvashatunk.

1.1.4. Kontextuális – kánoni elemzés

Párhuzamok János evangéliumán belül

1,27.30 “aki a nyomomba lép, s akinek még a saruszíját sem vagyok méltó megoldani. (...) Róla mondtam: A nyomomba lép valaki, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.”

3,5-6.11.16.19 “Erre Jézus azt mondta: „Bizony, bizony, mondom neked: Aki nem vízből és (Szent)lélekből születik, az nem megy be az Isten országába. Ami a testből születik, az test, ami a Lélekből születik, az lélek. (...) Bizony, bizony, mondom neked: arról beszélünk, amit tudunk, s arról tanúskodunk, amit láttunk, mégsem fogadjátok el tanúságtételünket. (...) Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen. (...) Ez az ítélet: a világosság a világba jött, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert tetteik gonoszak voltak.”

3,34-35 “Akit ugyanis az Isten küldött, az az Isten szavait közvetíti, mert hisz (Isten) nem méri szűken a Lelket, amikor adja. Az Atya szereti a Fiút, s mindent a kezébe adott.”

5,26 "Amint ugyanis az Atyának élete van önmagában, a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában"

5,33.35.37.43 "Jánoshoz fordultatok, s ő tanúságot tett az igazságról. (...) (János) égő és világító lámpa volt, de csak ideig-óráig akartatok a fényében gyönyörködni.(...) Tehát maga az Atya tesz mellettem tanúságot, aki küldött. Ám ti sem szavát nem hallottátok, sem színét nem láttátok. (...) Atyám nevében jöttem, s nem fogadtatok el. De ha valaki a maga nevében jönne, azt elfogadnátok."

6,46 "Nem mintha valaki is látta volna az Atyát, csak aki az Istentől van, az látta az Atyát."

8,12 "Egy másik alkalommal így beszélt Jézus: „Én vagyok a világ világossága. Aki követ, nem jár többé sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága."

10,30 "S én és az Atya egy vagyunk."

11,27 "„Igen, Uram – felelte (Márta) –, hiszem, hogy te vagy a Messiás, az Isten Fia, aki a világba jön."

12,35.46 "Jézus így válaszolt: „Már csak rövid ideig marad köztetek a világosság. Addig járjatok, amíg van világosságotok, nehogy elborítson benneteket a sötétség. Aki sötétben jár, nem tudja, hova megy. (...) Világossággal jöttem a világba, hogy aki hisz bennem, ne maradjon sötétségben."

14,9 "Már oly régóta veletek vagyok – felelte Jézus –, és nem ismeresz, Fülöp? Aki engem látott, az Atyát is látta. Hogy mondhatod hát: Mutasd meg nekünk az Atyát?"

14,17 "A világ nem kaphatja meg, mert nem látja és nem ismeri. De ti ismeritek, mert bennetek van és bennetek marad."

17,5-6.25 "Most te is dicsőíts meg, Atyám, magadnál: részesíts abban a dicsőségben, amelyben részem volt nálad, mielőtt a világ lett. Kinyilatkoztattam nevedet az embereknek, akiket a világból nekem adtál. A tieid voltak, s nekem adtad őket, és megtartották tanításodat. (...) Én igazságos Atyám! A világ nem ismert meg, de én ismerlek, s ők is felismerték, hogy te küldtél."

20,31 "Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében."

Szinoptikus párhuzamok

Mt 3,1.11 “Ezekben a napokban Júdea pusztájában fellépett Keresztelő János, (és így prédikált:) Én csak vízzel keresztelek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.”

Mt 4,16 “a nép, mely sötétségben ült, nagy világosságot látott. Világosság támadt azoknak, akik a halál országában és árnyékában ültek.”

Mt 11,27 “Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok – én megkönnyítlek titeket.”

Mk 1,4.7 “Történt, hogy Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára. (...) Ezt hirdette: „Aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy lehajoljak és megoldjam sarusziját.”

Lk 1,13.17.76 “Az angyal azonban így szólt hozzá: „Ne félj, Zakariás, mert imád meghallgatásra talált! Feleséged, Erzsébet, fiút szül neked, s te Jánosnak fogod nevezni. (...) Ő maga Illés szellemével és erejével

előtte fog járni az Úrnak, hogy az apák szívét fiaik felé fordítsa, az engedetleneket az igazak okosságára térítse, s így a népet előkészítse az Úrnak.”

Lk 1,76 “Téged pedig, fiú, a Magasságbeli prófétájának fognak hívni, mert az Úr előtt jársz majd, hogy előkészítsd útját.”

Lk 10,22 “Mindent átadott nekem Atyám. Senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, azt csak a Fiú vagy akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 1,1-5 “Kezdetkor teremtette Isten az eget és a földet. A föld pusztá volt és üres, sötétség borította a mélységeket, és Isten lelke lebegett a vizek fölött. Isten szólt: „Legyen világosság”, és lett világosság. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétségtől. A világosságot nappalnak nevezte Isten, a sötétséget pedig éjszakának. Azután este lett és reggel: az első nap.”

Kiv 31,18 “Miután befejezte szavait, amelyeket a Sínai-hegyen Mózeshez

intézett, átadta neki a bizonyság két tábláját, a kőtáblákat, amelyekre Isten ujjai írtak.”

Kiv 33,20 “Azután hozzáfűzte: „De arcomat nem láthatod, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon.”

Kiv 34,6 “Az Úr elvonult előtte és ezt mondta: „Jahve, Jahve, irgalmas és könyörülő Isten, hosszantűró, gazdag kegyelemben és hűségben.”

MTörv 4,7 “Mert hát hol van olyan nagy nép, amelyhez istenei oly közel volnának, mint hozzánk az Úr, a mi Istenünk, amikor csak hozzá folyamodunk?”

Zsolt 25,10 “Az Úr minden útja kegyelem és hűség azoknak, akik megtartják szövetségét és törvényét.”

Zsolt 33,6 “Az Úr szavára lettek az egek, s szája leheletére az ég seregei.”

Zsolt 40,11 “Nem rejtettem el szívembe igaz tetteidet, magasztaltam hűségedet és segítségedet. Kegyelmedről nem hallgattam, a nagy közösség előtt hűségedet nem titkoltam.”

Péld 8,22 “Alkotó munkája elején teremtet az Úr, ősidőktől fogva, mint legelső művét.”

Bölcs 9,1 “Atyáim Istene, irgalomnak Ura, aki a szavaddal teremtetél mindent.”

Sir 43,31 “Ki az, aki látta és le tudná írni, s ki tudná dicsérni, ahogy hozzá illik?”

Iz 9,1 “A nép, amely sötétben jár, nagy fényességet lát. Akik a halál országának árnyékában laknak, azoknak világosság támad.”

Iz 40,5 “kkor megnyilvánul majd az Úr dicsősége, és minden ember látni fogja. Igen, az Úr szája mondta ezt így.”

Iz 60,1-2 “Kelj föl, ragyogj föl, mert elérkezett világosságod, és az Úr dicsősége felragyogott fölötted! Mert még sötétség borítja a földet, és homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr, és dicsősége megnyilvánul rajtad.”

Ez 37,27 “Köztük lesz hajlékom, és én az ő Istenük leszek, ők meg az én népem lesznek.”

Oz 2,22 “Eljegyezlek hűséggel, hogy megismerd az Urat.”

ApCsel 19,4 “János a bűnbánat keresettségével keresztelt – magyarázta Pál –, a népet meg arra biztatta, higgyenek abban, aki utána jön, azaz Jézusban.”

Róm 6,14 "A bűn ugyanis többé nem uralkodik rajtatok, mert nem a törvény alá vetve éltök, hanem a kegyelemben."

Róm 10,4 "Márpedig a törvény végső célja Krisztus, minden hívő megigazulására."

1Kor 2,8 "Ezt senki sem ismerte fel a világ fejedelmei közül, mert ha felismerték volna, nem feszítették volna keresztre a dicsőség Urát."

1Kor 8,6 "nekünk mégis egy az Istenünk: az Atya, akitől minden származik, s akiért mi is vagyunk, egy az Urunk, Jézus Krisztus, aki által minden van, s mi magunk is általa vagyunk."

Gal 3,26 "Ugyanaz történik, mint Ábrahám esetében: „Hitt Istennek, és ez megigazulására szolgált."

Gal 4,4 "De amikor elérkezett az idők teljessége, az Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született, és ő alávetette magát a törvénynek."

Fil 2,7 "hanem kiüresítette magát, szolgai alakot öltött, és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan lett, mint egy ember."

Kol 1,15-22 "Ő a láthatatlan Isten képmása, minden teremtmény elsőszülötte. Mert benne teremtett mindent a mennyben és a földön: a láthatókat és a láthatatlanokat, a trónusokat, uralmakat, fejedelemségeket és hatalmasságokat. Mindent általa és érte teremtetett. Ő előbb van mindennél, és minden benne áll fenn. Ő a testnek, az Egyháznak a feje. Ő a kezdet, az elsőszülött a halottak közül, hogy övé legyen az elsőség mindenben. Úgy tetszett (az Atyának), hogy benne lakjék az egész teljesség, s hogy általa békítsen ki magával mindent a földön és a mennyben, minthogy Ő a kereszten vérével békességet szerzett. Nektek is, akik azelőtt idegenek és ellenséges érületűek voltatok gonosz tetteitek következtében, most nektek is megszerezte a kiengesztelődést halandó testében a halál árán, hogy szentté, szeplőtlené és feddhetetlenné tegyen benneteket színe előtt."

Kol 2,9-10 "Mert benne lakik testi formában az istenség egész teljessége, s benne lettetek ennek a teljességnek részesei. Ő minden fejedelemségnek és hatalmasságnak feje."

1Tesz 5,4 "De ti, testvérek, nem jártok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módjára leljen meg benneteket."

1Tim 1,17 "Az örökkévalóság királyának, a halhatatlan és láthatatlan, egyedülvaló Istennek tisztelet és dicsőség mindörökkön örökké! Ámen"

1Tim 3,16 "Megvallottan nagy dolog az istenfélő élet titka: Aki megjelent testben, igazolást nyert lélekben. Az angyaloknak megjelent, a pogányoknak hirdették. Világszerte hittek benne, s felvételét a dicsőségbe."

1Tim 6,16 "aki egyedül halhatatlan, aki megközelíthetetlen fényességben lakik, akit senki nem látott, s nem is láthat; övé a dicsőség és az örök hatalom! Ámen"

Zsid 1,1-3 "Sokszor és sokféle módon szólt Isten hajdan az atyákhoz a prófétákban; ezekben a végső napokban Fiában szólt hozzánk, akit a mindenség örökösévé tett, aki által az időket is teremtette. Mint dicsőségének kisugárzása és lényegének képmása, ő tartja fenn hathatós szavával a mindenséget. A bűntől való megtisztítást elvégezve helyet foglalt az isteni Fölség jobbján,"

Zsid 2,14 "Minthogy a gyermekeknek közös a testük és a vérük, ő is részt kapott belőle, hogy így halálával legyőzze azt, aki a halálon uralkodott, tudniillik az ördögöt."

Jak 1,18.21 "Akarattal hívott minket életre az igazság szavával, hogy mintegy zsengeje legyünk teremtményeinek.

(...) Ezért hagyjatok fel minden tisztátalansággal és burjánzó gonosszággal, fogadjatok szelídséggel a belétek oltott tanítást, ez képes megmenteni lelketeket."

1Pt 1,23 "Nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születettek újjá Isten élő és örök szava által."

2Pt 1,16 "Mert nem kieszt meséket vettünk alapul, amikor tudtul adtuk nektek Jézus Krisztus hatalmát és eljövételét, hiszen szemlélői voltunk fenségének."

1Jn 1,1-2 "Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit a szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és amit a kezünkkel tapintottunk: az élet Igéjét hirdetjük nektek. Igen, az élet megjelent, láttuk, tanúságot teszünk róla, és hirdetjük nektek az örök életet, amely az Atyánál volt, és megjelent nekünk."

1Jn 2,8.13 "Másfelől mégis új parancsról írok nektek. Ez benne és bennetek igaz, hiszen már oszladozik a sötétség és világít az igazi világosság. (...) Írom nektek, apák, hogy megismertétek azt, aki kezdet óta van. Írom nektek, ifjak, hogy legyőztétek a gonoszt."

1Jn 3,1-2 "Nézzétek, mekkora szeretettel van irántunk az Atya: Isten gyermekeinek hívnak minket, és azok is vagyunk. Azért nem ismer minket a világ, mert őt sem ismeri. Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem nyilvánvaló,

hogy mik leszünk. Azt tudjuk, hogy ha megjelenik, hozzá leszünk hasonlók, mert látni fogjuk, amint van.”

1Jn 4,2.7.12 “Az Istentől származó lelket erről ismeritek fel: minden lélek, amely vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, Istentől van. (...) Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és mindenki, aki szeret, Istentől való és ismeri Istent. (...) Istent soha senki nem látta. Ha szeretjük egymást, bennünk marad az Isten, és a szeretete tökéletes lesz bennünk.”

1Jn 5,13.18.20 “Ezeket azért írtam nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy megtudjátok: örök életetek van. (...) Tudjuk, hogy aki az Istentől való, nem vétkezik, mert az Istentől Született ereje megóvjá (a bűntől), és a gonosz nem érinti. (...) Tudjuk, hogy az Isten Fia eljött, és megadta nekünk a belátást ahhoz, hogy megismerjük az Igazat. Mi az Igazban vagyunk, az ő Fiában, Jézus Krisztusban. Ő az igaz Isten és az örök élet.”

Jel 3,14 “A laodiceai egyház angyalának ezt írd: Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz tanú, Isten teremtésének kezdete.”

Jel 19,13 “Vértől ázott ruha van rajta, a nevét Isten Igéjének hívják.”

Jel 21,3 “Akkor hallottam, hogy a trón felől megszólal egy hangos szózat, ezt mondva: „Íme, Isten hajléka az emberek között! Velük fog lakni és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük.”

1.1.5. Szószerinti értelmezés

János evangélista, eltérően a Máté- és a Lukács – evangéliumtól, nem beszél Jézus gyermekség-történetéről, mégis művének elején ezzel a szakasszal kívánja megalapozni és bevezetni Jézus nyilvános működésének bemutatását. Rámutat az Ige üdvösségtörténeti szerepére.

Az Ige a második isteni személy: az egyszülött Isten, a Fiú, aki öröktől fogva van, s aki által történik a teremtés. Ő testet ölt Jézusban, hogy eddig nem tapasztalt módon velünk legyen, s hogy megismertesse a világgal az Atyát. Ő az élet, aki életet ad. Ő az igazság, aki fényt hoz a bűn sötétségébe. Ő az, akinek földi tevékenységét Keresztelő János szolgálata készíti elő. Sokan elutasítják, de azokat, akik hisznek benne, megdicsőíti: Isten fiaivá teszi.

Ezzel a szép, emelkedett hangvételi himnusszal teremti meg tehát evangéliumának alaphangját és alapívét az evangélista, aki a továbbiakban részletesebben fejti majd ki az itt megemlítettet.

1.1.6. Kulcsszavak elemzése

ὁ λόγος (ho logosz): gazdag jelentéstartalommal rendelkező kifejezés: 'szó, szólás, kijelentés, beszéd, írás'. Ebben a szakaszban viszont sajátos árnyalata van: a teremtő Szót, az Igét, Isten Igéjét jelöli, aki Isten maga, aki dinamikus kapcsolatban van Istennel (finom utalás a Szentháromság belső szeretetviszonyaira) (Jn 1,1.18). Ő általa lett minden. A Teremtés könyvének elején is láthatjuk, hogy Isten beszédével, vagyis a Szavával, az Igéjével teremt (Ter 1,3). Az Ige az, aki megtestesül (Jn 1,14), s egy új teremtés kezdete lesz. Isten Igéje a Jelenések könyvében a fehér lovas szimbólumában is megjelenik, dicsőséges győztesként (Jel 19,13). Az Ige, vagyis a második isteni személy ott áll tehát a jánosi teológiában az üdvtörténet kezdetén (teremtés), a középpontjában (megtestesülés) és annak végső beteljesülésénél (az utolsó ítélet).

ἐσκήνωσεν (eszkénószén): A szó jelentése: 'sátorban lakni, lakozni; sátorozni, sátrat verni'. A „sátor” főnév (sknh,- szkéné) az Ószövetség görög fordításában (Septuaginta) a szövetség sátrát is jelöli (vö. Kiv 33,9), ami az Úr jelenlétének, dicsőségének kinyilatkoztatásának a titokzatos színtere, ahol Mózes találkozik Istennel. A testté, hússá lett Ige közöttünk – szó szerint bennünk- sátorozott, vert sátrat (Jn 1,14), ami tehát az ószövetségi előzménynek a rendkívüli beteljesülése. Isten már nem csupán egy kézzel épített sátorban lakik, hanem hús-vér ember lesz: Jézusban valóságosan jelen van, közöttünk lakik.

A „sátorozni” kifejezés az Újszövetségben csupán Jánosnál fordul elő: az evangéliumban csak itt, ami a szó sajátos jelentését hangsúlyozza (Jn 1,14), továbbá a Jelenések könyvében, ahol a mennyben való lakozást jelöli (Jel 7,15; 12,12; 13,6; 21,3). Ez utóbbi hirdeti, hogy a mennyországban Isten örökre az emberekkel fog lakni. A megtestesülés tehát Isten velünk-létének csodálatos és titokzatos megvalósulása itt a földön, ami kezdete annak a folyamatnak, ami a mennyben fog végérvényesen beteljesülni (vö. Jel 21,3-4)!

ἐώρακεν (heóraken): A görög ige (o`ra,w- horáo) nemcsak a nézést, hanem a látást, a belátást, a megismerést is jelenti. A kinyilatkoztatás egyik szakkifejezése Jánosnál: Istent, illetve hogy ki Ő önmagunktól nem ismerhetjük. Az Egyszülött Isten, vagyis az Ige az, aki „megláttatja”, azaz feltárja előttünk Őt, hiszen bensőséges, szoros kapcsolatban van az Atyával (Jn 1,18; 3,11; 5,37; 6,46; 8,38; 14,9). Jézus küldetése ez: megismertetni mindenkivel az Atyát. Nátánáel is ezt az ígéretet kapja az Úrtól (Jn 1,50). A tanítvány magatartása tehát a Jézusra való odafigyelés, mert így ismerheti csak meg Istent. S mindaz, aki Jézus által megismerte Istent, arra kap meghívást, hogy részt vegyen a Fiúnak ebben a küldetésében. Az apostolok így fogadják Tamást: „Láttuk az Urat” (Jn 20,25), vagyis hirdetik, feltárják, hogy ki Ő.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

2.1.1. Atyák Bibliája

Urunk születése

Torinoi Massimo

Jézus Krisztus, mint Isten és mint ember, szűz fogadás által születik

Nézzük most milyen forrásból születik az új Napunk. Az Ő eredete isteni, Istentől születik. Ő az Istenség Fiúja, az Istenségé, mondom, romolhatatlan, szeplőtelen, makulátlan. Jól értem a titkot: lehetséges a termékeny születés a szeplőtelen Máriától, amennyiben az első születés, Istentől, makulátlan, épp ezért nem lehetett gyalázatos annak a második születése, akinek már az első dicsőséges volt. Tehát, mint Isten szűz tisztaságban nemzette Őt, így nemzette Mária Őt szüzességben.

Nazianzi Szent Gergely Az Úr eljövetele az emberek közé

„Örvendjenek az egek, ujjongjon a föld”, mivel aki az égben lakik, most már a földön van. Krisztus megtestesült, féljetelek és örüljetelek; féljetelek a bűn miatt, örüljetelek a remény miatt. Krisztus Szűztől születik, nők, ápoljátok a szüzességet, mert Krisztus anyái lehettek.

Melkizedek megismétlődik: aki anya nélkül volt, apa nélkül született; először anya

nélkül és utána apa nélkül. Kiáltja János: „*Készítsétek az Úr útját*” (Mt 3,3) Én is hirdetem ennek a napnak az erejét és hatalmát, akit nem test nemzett, megtestesült, az Ige testességet vesz; a láthatatlan láthatóvá válik, a tapinthatatlan tapinthatóvá vált, aki idő nélküli volt elkezdett az időben létezni, az Isten Fia ember Fiává vált, *Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké!* (Zsid 13, 8.)

Az ünnep, amit ma ünneplünk Isten eljövetele az emberek közé, mert nem tudunk odalépni az Istenhez vagy jobban mondva visszatérni az Istenhez, amíg el nem hagyjuk a régi embert, és fel nem öltjük az újat; és ahogy meghaltunk a régi Ádámban, úgy élünk Krisztusban;

valóban Krisztussal születünk, a keresztre küldetünk, eltemettetünk és feltámadunk...

Ezért ünnepeljük ezt isteni módon és ne ahogy a nyilvános ünnepeken teszik, ne világi lélekkel, hanem világon túlival; ne azt ünnepeljük ami a miénk, hanem Azt aki a miénk, vagy jobban mondva azt, aki az Úr; ne okozzunk az ünnepléssel bajt, és ne azt ápoljuk, ami a teremtetést illeti, hanem ami az újrateremtést.

Rievaulxi Szent Aelred

(Hexhamban született 1110-ben és Riveaulx-ban hunyt el 1167-ben, a Riveaulxban található ciszterci apátság apátja volt)

A gyermek Jézus misztériuma

Mivel a mi nagy Urunk, megmaradva a saját természetében, gyermekként született a test szerint, meghatározott időben növekedett és a test szerint fejlődött, mert mi kicsik lélekben, vagy éppen semmik, lelkileg születtünk és növekedtünk a lelki életkorok időrendjében és folyamatában. Így az Ő testi folyamata a mi lelki folyamatunk; és minden dolog, amit Ő tett a különböző életkorokban (akik előre vannak a tökéletességben értik ezt) bennünk valósulnak meg az előrehaladás egyes fokozatain keresztül. Az Ő testi születése, tehát, legyen a modell a mi lelki születésünknek, vagyis a szent megtérésnek; az üldözés, amit szenvedett Heródes alatt, egy szimbóluma a kísértéseknek, amit szenvedünk el az ördögtől megtérésünk kezdetén; az Ő növekedése Názáretben mutatja előrehaladásunkat az erényekben.

Romanus Melodus

(Emesaban született 490 körül és Konstantinápolyban halt meg 556 körül. Vallásos műfajú himnuszokat írt. Mind a Katolikus, mind pedig az Ortodox Egyház tiszteli őt, ünnepe október elsejére esik.)

Betlehem újra megnyitotta az Édent.

Betlehem újra megnyitotta az Édent, nézzük meg hogyan. Megtaláltuk az örömeket egy elrejtett helyen, a barlangban újra felvehetjük a Paradicsom áldásait. Ott, megjelent a sugár, amelynek öntözése által virágzott a megbocsátás. Ott, újra megtaláltatott az a kút, amelyet senki nem tárt fel, ahol egy időben Dávid elhatározta, hogy iszik. Ott, egy szűz, a szülésével, rögtön megszüntette Ádám és Dávid szomját. Siessünk tehát e hely felé, ahol megszületett a piciny gyermek, az Isten, aki minden századok előtt van.

Az anya atyja, szabad választásból, fiává vált, az újszülöttek üdvözítője maga is újszülött, jászolban fekszik. Édesanyja szemléli Őt és mondja neki: «Mond nekem, fiam, hogy fogantál meg bennem, hogyan fejlődöttél? Nézlek téged, ó szülöttem, bámulattal, mert a méhem telve van tejjel és nem volt férjem, látlak téged posztóba csavarva, és íme szüzességem jele mindig sértetlen, te vagy az, aki megőrizted azt, amikor méltattál a világra jönni, kis gyermekem, Isten, aki vagy minden századok előtt.»

2.1.2. Catena Aurea

„Kezdetben volt az Ige”: Amikor Aranyszájú Szent János a János prólógról beszél, kihangsúlyozza a mondat kezdetét. Mindezt azért teszi, mert fontosnak tartja, hogy a többi evangéliummal szemben ez nem beszél Jézus Krisztus fogantatásáról, születéséről vagy gyermekkoráról, hanem rögtön az örök létezéséről beszél. Az evangélista ezzel meghív minket arra, hogy a teremtet világot szemléljük benne. Egy másik homíliájában nyelvtanilag érvel: amikor az ember azt mondja, „*van*”, akkor azt a jelenre értjük, ám amikor az Istennel kapcsolatban beszélünk erről, akkor abban az örökkévalóságot is benne foglalva értjük. Ugyanígy van ez a „*volt*” igével is. Flaccus Alcuin OSB szerint viszont azért kezdi az Evangéliumot ezzel a szent szerző, hogy megcáfolja azokat, akik szerint mivel Jézus az időben született, ezért nem örökkévaló. Szent Ágoston ezzel szemben arról beszél az egyik János evangéliumához írt magyarázatában, hogy meg kell különböztetni a hétköznapi értelemben vett szót attól a Szótól (Igétől), ami

az ember legbensőbb részében, a szívében van, ez az, ami az Istentől származik, amit anélkül felismerhetünk, hogy hangalakot öltene. Máshol azt magyarázza e rész kapcsán, hogyan lehet, hogy a Fiú, aki az Atya egyszülötte, mégis egyidős az Atyával: gyönyörű természeti példaként hozza azt, hogy tűz sincs fény nélkül, bár maga a fény a tűzből származik; vagy ilyen a tükörkép is: amit visszatükröz, már azelőtt létezik, hogy visszatükrözné, mégsem mondhatjuk, hogy a tükör tartója hozta volna létre a tükröt. Teljes egyenlőségben vannak az Atya és a Fiú.

„az Ige Istennél volt”: Hilarius kiemeli, hogy ez a szakasz azt akarja kifejezni, hogy bár az Ige (Fiú) független az időtől, de nem független az Atyától. Hasonlóképpen beszél erről Órigenész is, amikor azt mondja, hogy már a kezdetben az Atyával volt az Ige. Nagy Szent Bazil szerint fontos ez a rész, mert egyrészt azt fejezi ki, hogy nem volt olyan idő, hogy Jézus ne lett volna, másrészt az Istennél volt, mert a véges világ nem tudja magába foglalni azt, aki végtelen, sem az Atyát, sem a Fiút.

„és Isten volt az Ige, ő volt kezdetben Istennél”: Theophülaktosz Akhridaios szerint mivel az Ige Istennel van, ebből következik, hogy ők két személy, de egy természetük van. Valamint hangsúlyozza, hogy az Ige Istennél volt, mert nem volt olyan, hogy az Isten Igéje az Istentől elválasztva lett volna.

„Minden általa lett, nélküle semmi sem lett, ami lett.”: Ahogy Flaccus Alcuin OSB is megjegyzi, János miután beszél a Fiú természetéről, a műveiről szól, ti. minden általa lett, legyen akár anyagi, akár szellemi dolog. Aranyszájú Szent János pedig ezt a szakaszt a világ teremésével állítja párhuzamba: az Ószövetség a világ teremtését részletezve beszéli el, ezzel ellentétben a János evangélium összegzi a teremtést. Továbbá egy másik homíliájában a 101. zsoltárt idézi (*„Az idők kezdetén te teremtetted a földet, és az ég a te kezed alkotása.”*), és megállapítja, hogy amikor Pál apostol a Zsid 1,10-12-ben idézi az ószövetségi szakaszt, akkor azt azért teheti meg, mert az Atya és a Fiú méltóságban egyelők, tehát az Igen (Fiú) nem csak egy eszköz az Atya kezében. Órigenész is hasonló következtetésre jut: szerinte az Ige nem helyettesíti a Teremtőt, hiszen ha így lenne, akkor azt kellene mondanunk, hogy az Ige cselekszik az Atyán keresztül és nem fordítva. Máshol Aranyszájú kifejti, hogy mindent általa lett, amit az érzékekkel vagy az értelemmel fel lehet fogni. De Órigenész egy nagyon fontos kitételrel egészíti ki: a bűn nem az Ige által lett, ugyanis a bűn egy hiány, az Ige létének a hiánya.

„Föllépett egy ember, az Isten küldte, s János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság,

csak tanúságot kellett tennie a világosságról.”: Ágoston szerint amikor Jézus a világba jött, felvette az ember alakját és elrejtette az isteni mivoltát. Ezért elküldött maga előtt egy embert, hogy tanúságot tegyen Róla. Theophülaktosz Akhridaiosz hangsúlyozza, hogy nem egy angyalt, hanem egy embert, de csak úgy tudta ezt a feladatot teljesíteni, hogy nem a saját akaratából működött, hanem az Isten küldte. Ezért Keresztelő János a tökéletes hírvívő, mert csak azt hirdeti, amit az Isten feladataul adott. Persze felmerülhetne, hogy miért van az Isten Fiának szüksége tanúságtételre, ha ő az Isten, miért nem elég az, amit mond és a csodák, amiket véghezvisz, de erre Órigenész a következő feleletet adja: az embernek rengeteg oka lenne arra, hogy higgyen az Istenben, de sokszor csak egyféle bizonyítékot fogad el; ám az Isten annyira nagylelkű, hogy emberi testet ölt és többféle bizonyítékot ad az embernek.

„A világba jött, a világban volt, általa lett a világ, mégsem ismerte fel a világ.”: Isten nem csak megteremtette a világot, hanem mindig gondot is visel rá, minden egyes részére (Ágoston). De mégis kik azok, akik nem ismerték fel? Hiszen még a kiűzött ördögök is megvallották, kicsoda Jézus. Ágoston és Aranyszájú szerint azok, akiket leköt az evilági dolgok szeretete.

„Mindannyian az ő teljességéből részesültünk, kegyelmet kegyelemre halmozva. Mert a törvényt Mózes közvetítette, a kegyelem és az igazság azonban Jézus Krisztus által lett osztályrészünk.”: Órigenész elvitatja, hogy vajon itt még Keresztelő János tanúságát olvashatjuk-e, vagy inkább az Evangélista szavai ezek? Szerinte inkább Keresztelőé, mivel ő tanúságot tesz arról, hogy Jézus előbb volt nála, tehát tudja, hogy ő és a próféták az ő teljességéből részesülnek, és így tudják megvallani Jézust. Továbbá Isten törvényt adott Mózes által, de kegyelmet és igazságot adott Krisztus által. A különbség abban áll, hogy Mózes kapta a törvényt, Jézus viszont elkészítette a kegyelmet. Aranyszájú Szent János ellenben úgy gondolja, hogy ennek a két versnek az elbeszélője az Evangélista, és a „mindannyian” kifejezés a 12 apostolra vonatkozik.

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Pápai gondolatok

II. János Pál pápa REDEMPTOR HOMINIS

18. Krisztusnak az emberekkel való kapcsolata maga is misztérium, amelyből az „új ember” születik, aki arra van hivatva, hogy része legyen Isten életében, és azért teremti Isten újjá Krisztusban, hogy elnyerje az igazság és a kegyelem teljességét. Krisztus kapcsolata az emberrel élet és az élet forrása, amint világosan mondja ezt Szent János evangéliumának előszavában: „Az Ige megadta nekik a hatalmat, hogy Isten fiaivá legyenek” (Jn 1,12). Ez az erő, amely belülről átformálja az embert, egy új életnek lesz a forrása, mely élet nem öregszik és nem fogy el, hanem megmarad az örök életre. Az ember hivatásának végső beteljesedése ez az élet, amelyet az Atya ígért meg és kínál föl Krisztusban minden embernek.

Az Egyház szinte Krisztus szemével vizsgálja az embert, és egyre inkább tudatára ébred, hogy őre annak a kincstárnak, amelyet nem szabad szétszórni, hanem állandóan gyarapítani kell. Hiszen az Úr Jézus Krisztus megmondta: „Aki nem gyűjt velem, az szétszór”. Az emberiségnek ez a nagy kincstára azzal a misztériummal is ékes, melynek révén Isten fiai lehetünk (vö Jn 1,12), és elnyerhetjük a

„fogadott fiúság” ajándékát Isten egyszülött Fiában, akiben így szólíthatjuk az Istent: Abba! Atya!

19. Így a II. Vatikáni Zsinat tanításának fényében az is láthatóvá válik, hogy az Egyház mint közösség is felelős az isteni igazságért. Megrendüléssel hallgatjuk Krisztus szavát, aki ezt mondta: „A tanítás, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki küldött engem”. Nemde Mesterünk e mondatában láthatóvá válik a felelősség az isteni igazságért – mely „Istennek sajátja” –, ha még az is, aki az „egyszülött Fiú”, aki „az Atya ölén él” (Jn 1,18), amikor mint próféta és mester átadja ezt az igazságot, fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy teljesen összhangban cselekszik ennek isteni forrásával? Ugyanennek a hűségnek az Egyház hite lényeges részének is kell lennie, akár tanítja, akár megvallja azt.

20. Amikor ugyanis ünnepeljük az Eucharisziát részesedünk benne, egyesülünk a földi és mennyei Krisztussal, aki közbenjár értünk az Atyánál; de mindig áldozatának megváltó tette révén egyesülünk, az áldozat révén, mellyel megváltott minket, úgyhogy „drága áron vagyunk megváltva”. Ugyanakkor megváltásunk e

„nagy ára” mutatja, mekkora jelentőséget tulajdonít Isten az embernek, s bizonyítja a Krisztusban elrejtett méltóságunkat is. Mert amikor Isten fiaivá válunk (vö Jn 1,18) és fogadott gyermekek leszünk, Krisztushoz hasonlóan egyúttal „ország és papság” leszünk, és elnyerjük a „királyi papságot”, azaz részesévé válunk annak az egyszeri és visszavonhatatlan helyreállításnak, amellyel az örök Fiú, aki egyúttal igaz ember is, a világot és az embert újra visszavitte az Atyához (vö Jn 1,1-4; 18). Az Eucharisztia az a szentség, melyben a legteljesebben fejeződik ki új életünk, benne Krisztus maga „tanúskodik” lelkünknek a Szentlélekben mindig és állandóan új formákban, hogy a Megváltás misztériumának részeseként vehetünk a kiengesztelés gyümölcseiből, amelyeket ő hozott létre és osztogat az Egyház szolgálatait által.

DIVES IN MISERICORDIA

5. Isten, „aki megközelíthetetlen fényben lakik, a mindenség nyelvén beszél az emberhez: „mert az Ő láthatatlan tökéletességei, örök ereje és istensége, a világ teremtése óta a teremtett dolgok által értelemmel szemlélhetők”. De ez a közvetett és tökéletlen ismeret, amely az Istent a teremtmények és a látható világ révén kereső lélek gyümölcse, még nem az „Atya látása”, mert „Istent soha nem látta senki” –mondja Szent János. S hogy ennek az igazságnak még nagyobb súlya legyen, hozzáteszi: „az egyszülött Isten, aki az Atya ölen van, Ő magyarázta el”. (vö Jn 1,18) Ez az „elmagyarázás” a maga isteni életének kifürkészhetetlen misztériumában – egységében és háromságában – mutatja meg Istent; Őt, aki megközelíthetetlen fényben lakik.

DOMINU ET VIVIFICANTEM

5. Az apostolok közvetlen tanúk voltak: szemtanúk. Ők „hallották” Krisztust, „saját szemükkel látták”, „szemlélték őt”, sőt „saját kezükkel érintették”, ahogyan ezt ugyanaz a János apostol más helyütt megírta. Jn 1,1-2 Ez a Krisztusról szóló emberi, közvetlen és „történelmi” tanúságtétel kapcsolódik a Szentlélekéhez: „Ő tesz tanúságot rólam”.

50. Valójában az „idők teljességének” megfelel az a sajátos teljesség, amelyben az egy és háromszemélyű Isten a Szentlélek által önmagát közli. A Szentlélek hozta létre az unio hypostatica misztériumát, az isteni természet egyesítését az emberivel,

az istenséget és az emberséget egy személyben, az örök Igében és Fiúban. Amikor Mária az angyali híradásra kimondta az ő „igen”-jét – „legyen nekem a te igéd szerint”-, szűzi módon fogant egy embert, az Emberfiát, ki Istennek Fia. Az Ige, a Fiú eme „emberré levésében” a teljesség tetőfokára jutott az a csere, amelyben Isten közölte önmagát a teljes teremtésben és az üdvösség történetében. Ezt a teljességet különös erővel és ékesszólással fejezi ki János evangéliuma: „Az Ige testté lőn”. Jn 1,14 Isten Fiának megtestesülése nem azt jelenti csupán, hogy Isten felvette az emberi természetet, hanem bizonyos értelemben mindazt, ami „test”: az egész emberséget, az egész látható és anyagi világot. A megtestesülésnek megvan a maga kozmikus jelentése és dimenziója. Amennyiben Krisztus „minden teremtmény elsőszületett” egyéni emberségébe testesülve, az egész emberi mivolttal egyesült, ami „test”, s ezáltal minden „testtel”, az egész teremtéssel.

REDEMPTORIS MATER

1. Ez az a boldog óra, melyben az „Ige”, ki „Istennél” volt, testté lett és közöttünk élt”, Jn 1,1-14 testvérünké lett; jelzi azt a pillanatot, amelyben a Szentlélek megalkotta Krisztus emberi természetét a názáreti Mária szűzi méhében, akit már korábban is hordozta a kegyelem teljességének ajándékát; meghatározza a percet, amelyben az örökkévalóság belépett az időbe, és ezzel az idő is megváltódott: véglegesen az „üdvösség ideje” lett Krisztus misztériumának teljében.

MULIERIS DIGNITATEM

3. Könnyű elgondolkodni erről az eseményről Izrael – a választott nép, melynek Mária a leánya – történetének szempontjából, de ugyancsak nem nehéz elgondolkodni mindazoknak az utaknak szempontjából sem, melyeken az ember kezdettől keresi a választ alapvető, döntő és nyomasztó kérdéseire. Az angyali üdvözlés Názáretben nemde kezdete annak a válasznak, „amelyben maga az Isten siet a nyugtalan emberi szívhez”?[Itt nem csupán egy igazság szóbeli kinyilatkoztatásáról, hanem e válasz által valójában „a testté lett Igéről” van szó. Jn 1,14 Így Mária olyan kapcsolatot talált Istennel, amely meghaladja az emberi szellem minden várakozását, s főként a választott nép leányainak várakozását, akik az ígéretek alapján remélhették, hogy egyikőjük egy napon a Messiás anyjává lesz. Melyikük sejtette volna, hogy az ígért Messiás „a Magasságbeli Fia” lesz?

19. Valójában a földi anyáktól született gyermekek, az emberi nem fiai és leányai

azok, akik Isten Fiától hatalmat kapnak, hogy „Isten fiaivá legyenek”. Jn 1,12 A Krisztus vérében kötött új szövetség természete áthatja az egész emberi nemzést, mely ezáltal „az új teremtmények” dolgává és feladatává válik.

REDEMPTORIS MISSIO

5. Szent János evangéliumában a krisztusi üdvösség egyetemessége magában foglalja kegyelmet adó, igazságot feltáró és kinyilatkoztató küldetését: az Ige az igaz világosság, amely megvilágosít minden embert (vö. Jn 1,9). És: „Istent nem látta soha senki, az Egyszülött Fiú nyilatkoztatta ki, aki az Atya ölén van” (Jn 1,18; vö. Mt 11,27).

6. A keresztény hitnek ellene mond az Ige és Jézus Krisztus mindenféle szétválasztása. János világosan kifejti, hogy az Ige, aki kezdetben az Istennél volt, ugyanaz, aki megtestesült (vö. Jn 1,2.14). Jézus a megtestesült Ige, egyetlen és oszthatatlan személy. Jézust nem lehet elválasztani a Krisztustól, és nem beszélhetünk a „történeti Jézusról”, – mintha az más lenne, mint a „hit Krisztusa”. Az Egyház ismeri és megvallja Jézust mint „Krisztust, az élő Isten Fiát” (Mt 16,16). Krisztus nem más, mint a Názáreti Jézus, és Ő Isten megtestesült Igéje minden ember üdvösségeért. Krisztusban „lakik testi formában az istenség egész teljessége” (Kol 2,9), és „mi mindannyian az Ő teljességéből merítettünk” (Jn 1,16). Ő az „Egyszülött Fiú, aki az Atya ölén van” (Jn 1,18);

Levél a családokhoz

A gyermekségtörténetekben tehát az élet meghirdetésével – mely élet csodálatos módon teljeseedik be a Megváltó születésében – éles

ellentétben áll az élet fenyegetése. Annak az életnek veszélyeztetése, mely magába zárja a megtestesülés misztériumát és Krisztus isteni– emberi valóságát. Az Ige testté lett, Isten emberré lett. Az egyházatyák gyakran hivatkoztak erre a csodálatos misztériumra:

„Isten emberré lett, hogy mi istenekké váljunk”. Ez a hitigazság egyidejűleg az emberi lét igazsága.

EVANGELIUM VITAE

37. Az élet, amit Isten Fia adni jött az embereknek, nem korlátozódik a földi élet idejére. Az élet, mely öröktől fogva „benne van” és „az emberek világossága”, Jn 1,4 Istentől született lét és a részesedés szeretetének teljességében: „Akik pedig befogadták Őt, azoknak hatalmat adott, hogy Isten fiaivá legyenek: azoknak, akik hisznek az Ő nevében, akik nem vérből, nem is a test ösztönéből, nem is a férfi akaratából, hanem Istenből születtek.” Jn 1,12-13

XVI. Benedek pápa SPE SALVI

49. És ki lehetne inkább a remény csillaga, mint Mária – ő, aki igenjével ajtót nyitott Isten számára a mi világunkba; ő, aki a szövetség élő szekrénye lett, akiben Isten testet öltött, egy lett közülünk, és közöttünk „sátorozott” (vö. Jn 1,14)?

Ferenc pápa LAUDATO SI

99. A valóság keresztény felfogása szerint az egész teremtés rendeltetése Krisztus misztériuma által valósul meg, aki jelen van az összes dolog kezdetétől fogva: „Minden általa és érte teremtetett” (Kol 1,16).[\[80\]](#) János evangéliumának prológusa (1,1-18) Krisztus teremtettségét isteni szóként (logosz) mutatja be. De ez a prológus meglepő kijelentést tesz: ez a szó „testté lett” (Jn 1,14). A Szentháromság egyik személye beilleszkedett a teremtetett kozmoszba, osztozott annak sorsában egészen a keresztségig. A világ kezdete óta, de különösen is a megtestesüléstől fogva a természeti valóság egészében

– rejtett módon – Krisztus misztériuma működik anélkül, hogy csorbítaná annak autonómiáját.

2.3.Liturgikus vonal

Evangeliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának szövegeivel

Az ünnepi evangéliumi szakasz a Logosz-himnusz, Szent János könyvéből (Jn1,1-18; rövidebb forma Jn1,1-5.9-14). Isten örökkévaló Igéjének világba jövetelét hirdeti, mellyel az volt a célja, hogy megvilágítson minden embert. Ezt a fény-szimbolikát követi az alleluja vers is (5. szám): „Fölragyogott ránk a szent nap, jöjjetek, nemzetek, és imádjátok az Urat, mert nagy fényesség szállt le a földre.” (5. tónus) A „nemzetek” kifejezés magában hordozza azt az egyetemes távlatot, amit az evangélium is közvetít: az Úr minden ember megvilágosítását kívánja – ha nem is fogadja be mindenki, Isten eredeti szándéka akkor is minden ember üdvössége. Az örömhír egyetemességét közvetíti a válaszos zsoltár is (Zsolt97,1.2-30b.3cd-4.5-6 6. tónus): „A föld minden határa látta üdvözítő Urunknak jóságát” (Zsolt97,3). Ugyanezt a zsoltárverset idézi az áldozási ének is. Szintén a fényszimbolikához köthetők a szentlecke szavai Jézus Krisztusról (Zsid1,1-6): „Benne ragyog az Istenség, ő az Atya képmása, és hathatós szavával ő tartja fenn a mindenséget” (Zsid1,3).

A karácsonyi I. prefáció szövegének témája Krisztus, mint fény: „Az Ige megtestesülésének titka által (a te) dicsőséged új fénye ragyogott föl nekünk, – hogy amikor látható alakban ismerjük meg az Istent, a láthatatlan világ szeretetére gyulladjunk általa.”

Emellett fontos gondolat az evangéliumban az, hogy az Ige, aki Jézusban öltött földi testet, az Atyának Fia, Egyszülöttje, ugyanakkor öröktől fogva létezik, s előbb volt minden embernél, illetve a világban minden őáltala lett. Ennek a nehezen megérthető, ugyanakkor rendkívüli jelentőségű üzenetnek az előképét fedezték fel a liturgikus szövegek összeállítói a kezdőénekül szolgáló izajási szakaszban (Iz9,6): „Gyermek született, Fiú adatott nekünk, az ő vállára kerül az uralom. Így fogják hívni: Isten örök terveinek Hírnöke”. Ez a gondolat a karácsonyi II. prefációban köszön vissza: „Világrajöttének most ünnepelt szent titka révén – láthatóan megjelent köztünk a láthatatlan, élő Isten. Az idő kezdete előtt született, mégis időbeli létezést vállalt: hogy önmagában felemeljen mindent, ami veszni indult, így helyreállítsa a világ rendjét, – és az elbukott embert ismét a mennyek országába hívja.”

A földre érkező istent nem fogadta be mindenki, „mindazoknak azonban, akik befogadták, hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek” (Jn1,12). Ehhez kapcsolódik az egyetemes könyörgések bevezetője: „Testvéreim, Megváltónk

születésének ünnepén az istengyermekség örömeivel fohászkodjunk az Úrhoz”, illetve az ötödik egyetemes könyörgés: „Add Urunk, a Karácsony boldogságát a gyermeket váró édesanyáknak, az újszülötteknek pedig add meg az istengyermekség kegyelmét!”. A megtestesüléssel, ahogyan az atyák korábban megfogalmazták, „csere” ment végbe: az isteni és emberi természet közti „csere” arra utal, hogy az ember bűnös volta felcserélődik az istengyermekség állapotával – Krisztus emberségünkben való részesedése által részesedünk az isteni dicsőségben. Erről szól a kezdő könyörgés: „Istenünk, te az emberi természet méltóságát csodálatosan megalkottad, és még csodálatosabban megújítottad. Add, kérünk, hogy részesedjünk Fiad istenségében, aki szeretetből magára vette emberi természetünket. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.”, valamint a papnak ez egyetemes könyörgéseket lezáró kérése is: „Urunk, Jézus Krisztus! Te részese lettél emberi természetünknek; engedd, hogy mi pedig megtestesülésed titka által isteni dicsőségben részesüljünk. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké.”.

2.4 Pedagógiai nézőpont leírása:

2.4.1. Tantörténetek

C. Jinarajadasa: "A csodagyerek" című meséjéből.

Ezt mondta az isteni gyermek:

Mindegyikőtök, akár jó, akár rossz, egy-egy csodagyermek, sokkal előbb, mint hogy megismertétek volna az életet és nyomorúságait, a Világosság Országában éltetek, csupa örömben és készségesen befogadtatok mindent, ami igaz volt és szép. Ti magatok voltatok a Fény; az volt lényegetek és anyagotok. Az a Fény mindig ott volt körülöttetek, bennetek, fölöttetek, telítve erővel, és mindig örömet sugárzott; kimondhatatlan szeretettel nyúlt felétek, s ez a szeretet örök karjaival ölelt körül. E Fényen túl azonban a sötétség birodalma terült el és a Fény nem tudott rajta áthatolni. Ti pedig, akiket nem lehetett a Fénytől elválasztani, annyira szerettétek a Fényt, hogy azt kívántátok, bárcsak ne lenne a világnak olyan része, ahol ez a Fény nem ragyog teljes pompájában. Nyugtalanság

fogott el amikor arra gondoltatok, hogy vannak sötét vidékek is. Olyannyira a tagadása volt a sötétség önmagatoknak meg a Fénynek, hogy nem tűrhettétek a sötétségnek még a gondolatát sem. Csak egy módja volt annak, hogy elűzzétek ezt a sötétséget: ha mindnyájan beléptek a sötétségbe a magatok világosságával, és ott a sötétségben a Fény egy kis központjává lesztek. Akkor aztán, amint mindegyik központ növekszik, eljön az idő, amikor mindegyik fény- kör megérinti és egybeolvad a szomszédos fénykörökkel, és így eltűnik minden sötéttség. Evégből jöttetek le, Világosság gyermekei a sötétségbe.

A sötétség az egyik anyagi fátylát a másik után borította rátok. Akkor történt először, hogy az anyag tulajdonságai rabul ejtettek. Ismeretlen áramok és erők söpörtek ide-oda. Sóvárgás ébredt föl bennetek, ráéheztetek a tapasztalásra, s ez a szomjúság oly őrlítő volt néha, hogy elfeledtetek veletek, hogy ti vagytok a Fény. Kezdtetek ellentétbe kerülni egymással, hiú örömet éreztetek a győzelmen, amit egymáson arattatok. Neheztelések születtek és fokról-fokra vad

gyűlölethez vezettek. És ami a legsajnálatosabb, egészen megfélemedtetek a Fényről és a sötétséget fogadtátok el természeteteknek. Kezdtetek kételkedni a Jó, Igaz és Szép létezésében; a Fény nem létezővé vált számotokra, valószerűtlenné, helyét a sötétség foglalta el, mint az egyetlen valóságpont. És ami után így félrevezetett a sötétség, éneketek és szükségleteit tettétek meg minden dolgok mértékének, elfeledvén, hogy egykor csak azért éltetek, hogy a Fényt szolgáljátok. Mégis folyton harcoltatok, csodagyermek.

A csata szünet nélkül állt. Volt idő, amikor valameddig visszaszorítottátok a sötétséget és a Fény mellett tettétek vallomást. De mihelyt kimerültetek a küzdelemben és azt kívántátok, bár lenne vége, megcsalattatok. A fáradságnak ezen pillanataiban a sötétség a pihenést és megnyugvást hozó állarcát öltötte magára. Abban a pillanatban azonban, amikor féligmeddig elfogadtátok ezt a látszólagos pihenést, azonnal lerántott és eszközévé tett benneteket. Így ejtett csapdába az anyag és eltöltött góggal, vagy kéjjel, vagy kapzsisággal, vagy gyűlölettel, vagy hamissággal.

Ezer meg ezer formában csábított az anyag és rabszolgaivá tett titeket. Amint mindnyájan az anyag eszközévé lettetek, csodagyermekségtektől függött, miféle fajta sötétség ejtett rabjául. Azt a csodagyermeket, akinek az uralkodás érzésével kellett volna hozzájárulnia a Fényhez, a góg által ejtették rabszolgaságba; az aki rokonszenvével kellett volna, hogy a Fényt gazdagítsa, a kegyetlenség eszköze lett. És mint ahogy minden csodagyermeknek megvolt a maga ajándéka, amit a Fénynek kellett volna megkapnia, megvolt mindenik számára az igazi természetéről való megfélekezés speciális formája is.

Az emberek fiai nem vaktában teszik a rosszat. Mint ahogy minden árnyék alakja azt a formát mintázza, amelyik veti, úgy áll ott a rossz minden fajtája mögött is - alig kivehetően - a csodagyermek természete, aki harcol a sötéttséggel és győzni vágyik. Mint ahogy a rossz csak a jó sötét oldala, úgy van meg a Fényben is a gőgnek, a vakmerőségnek, kéjnek, kapzsiságnak és hamisságnak ellentétes pólusa, mint önbizalom, bátorság, rokonszenv, gyöngédség, lemondás és sokoldalúság.

Csak az uralkodhatik a sötétség erőin, aki ismeri a jónak és rossznak ezt a misztériumát. Mert a rosszat nem lehet azzal elpusztítani, ha gyűlöljük, sem pedig ha elnyomjuk. Ha csak a legcsekélyebb haragot érezzük a rossz iránt, a gyűlölködő máris a sötétség erői vezetékévé válik. Haragjával még több rosszat vált ki a bűnösből; a sötétség egyik formáját erőszakkal elnyomja ugyan benne, de ugyanakkor másik formát hív életre, és az hasonlítani fog a sötétség ama formájára, amelynek ő maga is hatalmában van, jöllehet öntudatlanul.

Senki meg nem értheti, miért tesz rosszat az embernek fia, hacsak meg nem pillantja a csodagyermeket. Mert míg amikor a sötétség hatalmában is van, mint az ember fia, a Fényt egészen mégsem feledheti el. Az ember fia csak azért nyújtja ki a kezét egy gyönyör után, mert homályosan emlékszik a Fény országára, ahonnan származik, és szeretne véget vetni száműzetésének. De nem ébred rá, hogy az, amit megragad, a sötétségtől való, nem pedig a Világosságtól. Így aztán minden gyönyör sebet ejt, és mindegyik seb tovább vakít.

Csak egy módja van annak, hogy megszabaduljunk a sötétség rabságából. Ha azt keressük, ami belül van és lemondunk arról, ami kívül van. Valahányszor lemondunk arról, hogy a boldogságot igényeljük, valahányszor elhatározzuk, hogy nem haragszunk egy sértés miatt, valahányszor a személytelen megfigyelés foglalja el az elítélés helyét, egy-egy szakadás támad a sötétségen, amely az ember fiát körülveszi, és a csodagyermek egy fénysugara világítja meg szívét és elméjét. Mint ahogy a betegség eltűnik az egészség beálltával, a

sötétségnek is mennie kell, ha jön a Fény. Mert ti mindig a Fény vagytok, és semmi sem kell boldogságotokhoz és növekedésetekhez, amit a Fény meg ne adhatna nektek.

<http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?SID=&kat=1864&n=blueflower>

Őszintén szeretni (ismeretlen szerző)

Egy könnyörületes személy, látva hogyan küszködik egy pillangó, hogy kiszabadítsa magát a bábból, segíteni akart neki. Nagyon gyengéden kitágította a szájakat, kialakítva egy kijáratot. A pillangó kiszabadult, kibújt a bábból, bizonytalanul bukdácsolt, de nem tudott repülni. Valamit ez a könnyörületes személy nem tudott, és ez az, hogy csak a megszületés, kibújás küszködésén keresztül tudnak annyira megerősödni a szárnyak, hogy repülni lehessen velük. Megrövidített életét a földön töltötte, sose ismerte meg a szabadságot, sose élt igazán."

Én úgy mondom, nyitott kézzel szeretni. Ez olyan tapasztalat, ami lassan ért meg bennem, a fájdalom tüzeiben és a türelem vizében kovácsolódva. Azt tapasztalom, hogy muszáj felszabadítanom azt akit szeretek, mivel ha rákulcsolódok, rácsimpaszkodom, vagy megpróbálom irányítani, azt veszem el, amit megtartani próbálok. Ha én megpróbálok megváltoztatni valakit, akit szeretek, mivel úgy érzem, én tudom milyennek kellene lennie, akkor egy nagyon értékes jogától fosztom meg. A jogtól, hogy felelősséget vállaljon saját életéért, választásaiért, létformájáért. Valahányszor ráerőltetem a kívánságomat, akaratomat, vagy megpróbálok hatalmat gyakorolni felette, megfosztom a fejlődés, az érés lehetőségétől, a birtoklási vágyammal korlátozom, keresztezem, és teljesen mindegy milyen jó szándékkal tettem ezt. Korlátozni és ártani tudok a legkedvesebb óvó cselekvésemmel, és védelem, túlzott figyelmem szavaknál ékeesszólóbban tudja mondani a másik személynek: „Te képtelen vagy vigyázni magadra, nekem kell veled törődnöm, vigyáznom rád, mert Te az enyém vagy, én vagyok érted a felelős!"

Ahogy tanulom és gyakorlom, egyre inkább azt tudom mondani annak, akit szeretek:

„Szeretlek téged, értékellek téged, tisztellek, bízom benned, és bízom abban, hogy birtokában vagy, illetve ki tudsz fejleszteni magadban olyan erőt, képességeket, hogy mindazzá válj, ami lehetséges számodra, ha én nem állok az utadban. Annyira szeretlek, hogy teljesen felszabadítalak, hogy egymás mellett sétáljunk örömben, bánatban. Együtt fogok veled érezni, ha sírsz, de nem foglak kérni, hogy ne sírj. Törődni fogok a szükségleteiddel, támogatni foglak, de nem tartalak vissza, amikor egyedül tudsz menni. Mindig készen fogok állni, hogy veled legyek a bánatodban, magányodban, de nem fogom azt elvenni tőled. Igyekezni fogok, hogy figyeljek szavaidra, azok jelentésére, de nem ígérem, hogy mindig egyet fogok veled érteni. Néha dühös leszek, és olyankor ezt olyan nyíltan fogom neked megmondani, hogy ne kelljen különbözőségeink miatt elutasítást, vagy elidegenedést éreznem. Nem tudok mindig veled lenni, nem hallom meg mindig amit mondasz, mert van, amikor magamra kell figyeljek,

magammal kell törődjek, de ilyenkor is olyan őszinte leszek veled, amennyire csak tudok."

<http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?SID=&kat=1864&n=blueflower>

Két magzat beszélget

Két kis magzat beszélget. Az egyik megkérdi a másikat:

- Természetesen. A születés után valaminek következnie kell. Talán itt is azért vagyunk, hogy felkészüljünk arra, ami ezután következik.
- Butaság, semmiféle élet nem létezik a születés után. Egyébként is, hogyan nézne ki?
- Azt pontosan nem tudom, de biztosan több fény lesz ott, mint itt. Talán a saját lábunkon fogunk járni, és majd a szájunkkal eszünk.
- Hát ez ostobaság! Járni nem lehet. És szájjal enni - ez meg végképp nevetséges! Hiszen mi a köldökszinóron keresztül táplálkozunk. De mondok én neked valamit: a születés utáni életet kizárhatjuk, mert a köldökszinór már most túlságosan rövid.
- De, de, valami biztosan lesz. Csak valószínűleg minden egy kicsit másképpen, mint amihez itt hozzászoktunk.
- De hát onnan még soha senki nem tért vissza. A születéssel az élet egyszerűen véget ér. Különbben is, az élet nem más, mint örökös zsúfoltság a sötétben.
- Én nem tudom pontosan, milyen lesz, ha megszületünk, de mindenesetre meglátjuk a mamát, és ő majd gondoskodik rólunk.
- A mamát? Te hiszel a mamában? És szerinted ő mégis hol van?
- Hát mindenütt körülöttünk! Benne és neki köszönhetően élünk. Nélküle egyáltalán nem lennénk.
- Ezt nem hiszem! Én soha, semmiféle mamát nem láttam, tehát nyilvánvaló, hogy nincs is.
- No, de néha, amikor csendben vagyunk, halljuk, ahogy énekel, és azt is érezzük, ahogy simogatja körülöttünk a világot. Tudod, én tényleg azt hiszem, hogy az igazi élet még csak ezután vár ránk!

http://csakvar.lutheran.hu/10%20olvasnivalok/102%20tortenet%20_2

Modernebb megfogalmazással:

<http://www.csendespercek.hu/anekdotak/1621-ket-magzat-beszelt-2847127>

A kicsi lélek története

Részlet: Neale Donald Walsch – Beszélgetések Istennel

Volt egyszer egy lélek, aki fénynek ismerte önmagát. Léven újdonság lélek, türelmetlenül vágyott a megtapasztalásra.

- Én vagyok a fény!- mondogatta - én vagyok a fény! Ám mindaz, amit erről tudott és mondott, nem helyettesíthette a megtapasztalását.

Márpedig abban a birodalomban, ahol ez a lélek felbukkant, semmi más nem létezett, csak fény, fény és fény. Valamennyi lélek nagyszerű volt, valamennyi lélek csodálatos volt, és valamennyi lélek az én fenséges fényemmel ragyogott.

Ilyenformán a szóban forgó kis lélek úgy érezte magát, mint gyertyaláng a napsütésben. A legnagyobb ragyogás közepette, melyhez ugyan maga hozzátette a sajátját, nem láthatta önmagát, nem tapasztalhatta meg önmagát annak, Aki és Ami valójában.

Majd az történt, hogy ez a lélek epekedve sóvárgott megismerni önmagát. És oly hatalmas volt a vágyódása, hogy így szóltam egy napon:

- Tudod-e kicsike, mit kell tenned, hogy kielégítsd a te hatalmas vágyódásodat?
- Mit, Istenem, mondd, mit? Bármit megteszek! - kiáltotta a kicsi lélek.
- El kell választanod magad tőlünk, a többiektől, válaszoltam. Folyamodj a sötétséghez!
- Mi az a sötétség, ó szentséges Egy? - kérdezte a kicsi lélek.
- Az, ami te nem vagy - válaszoltam, és a lélek megértette.

Követte a tanácsomat. Eltávozott a mindenségből, és egy másik tartományba költözött. Ebben a tartományban a lélek rendelkezett azzal a hatalommal, hogy megtapasztaljon mindenféle sötétséget, és

Azért meséltem el ezt a kis történetet - a lobogó kis lélekről szóló tanmesét -

hogyan jobban megérthesd, miért éppen olyan a világ, amilyen; és hogyan változhat meg mindez egyetlen pillanat leforgása alatt, ha mindenki emlékszik legmagasztosabb valósága isteni igazságára.

Bárki érezheti magát megbántva, bárki érezheti úgy, hogy ártalmára voltak, ám amikor visszatértek az Örök Birodalomba, rájöttek majd, hogy nem ért benneteket semmiféle kár. Akkor meg fogtok bocsátani azoknak, akikről azt hittétek, hogy megbántottak benneteket, mert tudatosulni fog bennetek a Magasabb Rendű terv.

<http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?SID=&kat=1864&n=blueflower>

2.3.1. Evangélium témáját feldolgozó vers

- "Atyám! Atyám! Miért hagytál el engem?" - miként Te, amikor a legsötétebbnek tartott időket éled.

Én azonban soha nem hagylak el téged, mindig melletted vagyok, és készen állok rá, hogy emlékeztesselek arra, Aki Valójában Vagy, és mindig készen állok rá, hogy hazahívjalak. Ezért mondom, hogy legyen fény a sötétségben, és ne átkozd a sötétséget! És ne feledd, hogy Ki Vagy, olyankor sem, amikor mindenfelől körül fog mindaz, ami nem vagy! Csak adj hálát a teremtésért, akkor is, ha éppen a megváltoztatására törekszel. És tudd, hogy amit a legnagyobb megpróbáltatásod idején teszel, az lehet a legnagyobb diadalod. Mert az általad teremtett tapasztalat annak kinyilvánítása, Aki Vagy, - és Aki Lenni Akarsz.

Weörös Sándor – Ima

Köszöntelek a folyók zúgásával,
a felhő-arcú hegyekkel, a hegy forma fellegekkel,

a gong-alakú csillagokkal,

köszöntelek a szivárvánnyal, az éj minden tüzével, és végül az ámulatos nap-
ragyogással:

mind a tiéd! valamennyiben itt vagy,

akkor is, ha szenderegysz és úgy is, ha leszállsz hozzánk váratlanul s a teremtmények
seregének megvilágítod újra meg újra

kerek pajzsaidat, eleven mezőkön és rideg mérföldköveken heverőket,

egyszerűségük örök titkában, nyíltságuk rejtelmében,
miket állandó ittlétük miatt oly könnyen, szüntelenül feledünk.

<http://www.ars-sacra.hu/vers.php?vers=24>

Wass Albert – Intelem (részlet)

A látszat csal. Isten ma is a régi. Te hagytad őt el, te s a többiek,
s míg vissza nem zárandokoltok Hozzá, s a múlt hibáit le nem törlitek:
magyar földön nem lesz új

Magyarország,

Gaz és szemét nem terem nemzetet! S a gyűlöletet nem mossa le semmi, csak az
összetartó igaz szeretet!

<http://www.ars-sacra.hu/vers.php?vers=110>

Hamvas Béla: Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre, Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot, Sugaraiban álmos hajnal
mosakodott.

Láttam az óceánt gyermekként ragyogni Sirályokat felette felhőkkel táncolni, Láttam
a békét az emberek szívében, Láttam az erdőket fürödni a fényben.

Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt, Láttam az embert, és láttam a zenét,

Láttam a földet szeretetben élni, Láttam a csöndet a széllel zenélni. Láttam Istent
amerre csak néztem,

Miközben éppen az Ő tenyerében ültem, S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél, Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

<http://www.ars-sacra.hu/vers.php?vers=117>

2.3.2. Evangéliumhoz kapcsolódó játék

Magvető - Kicsiny kis fényemmel

<https://www.youtube.com/watch?v=noo-aH-nRzQ> Kotta:

<http://www.kottacsere.hu/?p=444>

Karácsonyi gyertyagyújtás

Üljünk körbe. Csendesítsük el a csoport tagjait. Lehetőség szerint sötétítsük be a termet. Olvassuk fel az Evangéliumból Jn 1,1-18-at. Tartsunk pár percnyi csendet. Készítsünk ki középre egy feszületet vagy egy Jézust ábrázoló ikont, egy tálcába pedig minden csoporttagnak helyezzünk ki egy teamécsest. A karácsony közeledtével adjunk nekik lehetőséget arra, hogy átvizsgálják életük sötét és a fénylő szakaszait is. Egymás után csendben menjenek ki középre, és kötetlen imádság keretében először kérjenek bocsánatot.

Fontos, hogy nem közösség előtti gyónásra hívjuk őket, ez az alkalom csupán elősegíti a megtisztulást, és a gyónásra való igényt! Pl.

„Bocsáss meg, Uram, minden elkövetett bűnömért / akaratosságomért / akaratoddal való szembemenésemért...” Ezt követően adjanak hálát az Úrnak mindazért a jóért, amivel a nehéz helyzetekben megsegítette Őket, amiért, és amivel fényt gyújtott az életükben.

Mindez idő alatt halk gitáros pengetés vagy halk gépi zene ajánlott, mely szintén a meghittséget és a bensőséges hangulatot segíti elő. Kérjük meg a csoport tagjait, hogy legyenek diszkrétek. A csoportban elhangzottakat ne szivárogtassák ki másoknak. Őrizzék és hordozzák egymás titkait. Vegyék nagyon komolyan az elhangzottakat és figyelmes lélekkel kövessék az eseményeket. Ne zavarják egymást

rendetlenséggel figyelmetlenséggel közbeszólásokkal.

Csodálkozzana rá arra, ahogy a sötétséget rajtuk és közreműködésükön keresztül Krisztus fénye beragyogja.

Ha mindenki meggyújtotta a gyertyáját, a vezető pár gondolatot fűzzön a történetekhez, majd énekeljen a csoporttal. Ide illik például a Gyújts éjszakánkba fényt, mely ének a lelki sötétség megszüntetéseért fohászkodik.

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Mire utalnak az Ige kapcsán az alábbi képek, kifejezések: élet, világosság, kegyelem, igazság?
- Mennyire ismerem én fel, hogy a világosság a világba jött?
- Mit jelent számomra , hogy Isten gyermeke vagyok?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te az emberi természet méltóságát csodálatosan megalkottad, és még csodálatosabban megújítottad.

Add, kérünk, hogy részesedjünk Fiad istenségében, aki szeretetből magára vette emberi természetünket. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

Szerzetes közösségek imája:

Abba! Atya!

Végtelen isteni szereteted legerősebb bizonyítékát adtad nekünk, amikor elküldted hozzánk egyetlen Fiadat, aki a betlehemi Kisded személyében jelenik meg földünkön, hogy magára véve emberi természetünket, osztozzon velünk életünk minden rezdülésében, a bűnt kivéve, a szülők iránti hálás bizalmunkban, örömeinkben és fájdalmakban, feszültségekben és elhagyatottságban, boldogságban és reménységben. Tudod, hogy sok veszély fenyeget minket ami megakadályozhat az Ő befogadásában, de mégis add nekünk azt a páratlan kegyelmet, hogy szemlélhetjük arcán dicsőségedet. Mivel dicsőségedből igazság és kegyelem árad, képesek leszünk őt befogadni, aki övéinek nevez bennünket és hatalmat ad nekünk arra, hogy gyermekeiddé váljunk. És nem csak gyermekeiddé leszünk, hanem őszinte, határozott tanúiddá; minden nehézség ellenére reménykedni fogunk végtelen jószágodban, tanúságot teszünk irántunk való üdvözítő tervedről, és Fiaddal együtt a Szentlélek világosságában minden testvérünk arcán egy szeretett gyermeked vonásait fogjuk felismerni.

Sarutlan Kármelita Nővérek

4. Contemplatio – szemlélődés (fotók)

Kisded Jézus a jászolban, Pécsi Szent Ágoston templom (Fotót készítette: Nyúl Viktor)

5. Condivisio – megosztás

5.1. Örömhír megfogalmazások

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- az Isten annyira szeret, minket, hogy alkalmazkodik a mi csekély értelmükhöz és mindig, sokféle úton bizonyítja a létét, szeretetét.
- A megtestesült Ige: Jézus Krisztus végérvényesen velem van, ha rá figyelek megismerhetem az Atyát.
- Nekem ebben a szakaszban az az örömhír, Isten gyermekei lehetünk
- Isten minden emberért eljött a világba.

6. Actio, operáció – tettekre váltás

6.1. Tanúságtétel megfogalmazások

Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- még jobban keressem az Istent a mindennapjaimban.
- Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, elmélyüljek Istengyermekségemben.
- én is megpróbáljak világosság lenni mások számára.